

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра фінансів, обліку і аудиту

ОЦІНКА КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ
РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ
ТА НАПРЯМИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

Пояснювальна записка і розрахунки
до дипломної роботи

МРЕ. 195.01.04 ПЗ

Виконав:

студент групи: 213-ФС-324

спеціальності 072«Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок»
(роботу виконано самостійно, відповідно
до принципів академічної доброчесності)
Запісочний Я. Ю.

Керівник: доцент, канд. екон. наук
Стешенко О. Д.

Рецензент: професор, д-р екон. наук
Обруч Г. В.

2026

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний

Кафедра фінанси, облік і аудит

Освітній рівень: магістр

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

завідувачка кафедри,
професор, д-р екон. наук

О.Г.Кірдіна

«30» вересня 2025 року

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

Запісочному Ярославу Юрійовичу

- 1 Тема «Оцінка кредитування підприємств реального сектору економіки та напрями його удосконалення» керівник Стешенко Олена Дамирівна, канд. екон. наук, доцент, затверджені розпорядженням по економічному факультету від «27» лютого 2025 року №63/25
- 2 Строк подання студентом закінченої роботи «10» січня 2025 року.
- 3 Вихідні дані: підібрати законодавчі акти і нормативні документи з теми кваліфікаційної роботи; вивчити і узагальнити монографічну, наукову, навчальну літературу щодо теми кваліфікаційної роботи; ознайомитися і підібрати сучасні публікації з теми роботи в наукових журналах й інших періодичних виданнях; зібрати, узагальнити, проаналізувати фінансову, статистичну, економічну інформацію про кредитування підприємств реального сектору економіки
- 4 Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): розкрити теоретико-методичні основи та сутність банківського кредитування підприємств реального сектору економіки; дослідити класифікацію банківських кредитів та виявити особливості кредитування підприємств реального сектору (на прикладі АТ «Укрзалізниця»); провести аналіз діяльності, фінансового стану та кредитного портфелю АТ «А-Банк» щодо кредитування реального сектору; дослідити перспективи впровадження інноваційних банківських продуктів у сфері кредитування підприємств.

5 Перелік графічного матеріалу: наукові підходи до визначення поняття, класифікація банківських кредитів; характеристика основних типів кредитів та фінансування АТ «Укрзалізниця»; SWOT-аналіз кредитування АТ «Укрзалізниця»; динаміка основних фінансових показників А-Банку; показники ділової активності А-Банку; аналіз програм кредитування реального сектору економіки від АТ «А-Банк»; аналіз кредитного портфелю АТ «А-Банк» за галузями економіки; оцінка якості кредитного портфелю; удосконалення кредитування підприємств реального сектору економіки.

6 Дата видачі завдання «30» вересня 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів	Стан виконання етапів	Примітка
Вибір теми та її затвердження	30.09.2025	
Підбір літератури та статистичних матеріалів	01.10.2025 – 10.10.20025	
Консультація з керівником щодо організації роботи	12.10.20025	
Огляд джерел інформації	13.10.2025 – 20.10.20025	
Написання чернетки першого розділу дипломної роботи	21.10.2025 – 11.11.20025	
Аналітична обробка інформації та написання чернетки другого розділу роботи	12.11.2025 – 30.11.20025	
Обробка матеріалу для написання аналітичних розрахунків третього розділу роботи	1.12.2025 – 30.12.20025	
Перед захист на кафедрі. Кінцеве оформлення роботи	10.01.2026	

Студент

Записочний Я. Ю.

Керівник

Стешенко О. Д.

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра включає 76 аркушах пояснювальної записки формату А4, 23 таблиці, 15 рисунків, 47 літературних джерел.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що реальний сектор економіки є основою економічного розвитку країни, а ефективне банківське кредитування виступає ключовим механізмом забезпечення підприємств фінансовими ресурсами для модернізації виробництва, реалізації інвестиційних проєктів та підтримки оборотного капіталу. Сучасні економічні умови, високий рівень капіталомісткості підприємств і потреба у цифровізації банківських процесів обумовлюють необхідність удосконалення кредитних механізмів та розробки інноваційних підходів до фінансування реального сектору.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та розробка науково-практичних рекомендацій щодо вдосконалення процесу банківського кредитування підприємств реального сектору економіки.

Предметом дослідження є організаційно-економічні відносини, методи та механізми кредитування підприємств реального сектору економіки, а також напрями їх удосконалення.

Об'єктом дослідження є процес банківського кредитування підприємств реального сектору економіки в Україні на прикладі діяльності АТ «А-Банк».

Інформаційною базою кваліфікаційної роботи стали системний, комплексний та порівняльний підходи, методи фінансового аналізу, SWOT-аналіз, прогнозування, статистичні та економіко-математичні методи дослідження, що дозволили оцінити стан кредитування, його ефективність і визначити напрями удосконалення.

Ключові слова: БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ, РЕАЛЬНИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ, КРЕДИТОСПРОМОЖНІСТЬ, КРЕДИТНИЙ ПОРТФЕЛЬ, УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ, ІНВЕСТИЦІЙНІ КРЕДИТИ

ABSTRACT

The master's qualification work includes 76 pages of explanatory notes in A4 format, 23 tables, 15 figures, and 47 references.

The relevance of the research is determined by the fact that the real sector of the economy forms the foundation of a country's economic development, while effective bank lending acts as a key mechanism for providing enterprises with financial resources for production modernization, implementation of investment projects, and support of working capital. Modern economic conditions, the high capital intensity of enterprises, and the need for digitalization of banking processes necessitate the improvement of credit mechanisms and the development of innovative approaches to financing the real sector.

The purpose of the study is the theoretical substantiation and development of scientific and practical recommendations for improving the process of bank lending to enterprises in the real sector of the economy.

The subject of the study is organizational and economic relations, methods, and mechanisms of lending to enterprises in the real sector of the economy, as well as directions for their improvement.

The object of the study is the process of bank lending to enterprises in the real sector of the economy in Ukraine, using the example of JSC "A-Bank" activity.

The methodological basis of the qualification work includes systemic, comprehensive, and comparative approaches; financial analysis methods; SWOT analysis; forecasting; and statistical and econometric research methods, which allowed for the assessment of the state of lending, its efficiency, and the identification of areas for improvement.

Keywords: BANK LENDING, REAL SECTOR OF THE ECONOMY, CREDITWORTHINESS, LOAN PORTFOLIO, RISK MANAGEMENT, INVESTMENT LOANS

Зміст

Вступ	7
1 Теоретико-методичні основи кредитування підприємств реального сектору економіки	10
1.1 Сутність банківського кредитування підприємств реального сектору економіки	10
1.2 Класифікація банківського кредитування	14
1.3 Особливості кредитування підприємств реального сектору економіки (на прикладі АТ «Укрзалізниця»)	19
Висновки до першого розділу	28
2 Аналіз банківського кредитування реального сектору економіки на прикладі діяльності АТ «А-Банк»	29
2.1 Характеристика діяльності банку	29
2.2 Оцінка фінансового стану банку	35
2.3 Оцінка кредитного портфелю банку	41
Висновки до другого розділу	51
3. Напрями удосконалення кредитування реального сектору економіки	52
3.1 Перспективи впровадження інноваційних банківських продуктів у сфері кредитування	52
3.2 Прогнозування розвитку кредитування підприємств на прикладі АТ «А-банк»	59
Висновки до третього розділу	64
Висновки	65
Список використаних джерел	68
Додатки	75

					МРЕ. 195.01.04 ПЗ			
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата				
Розроб.		Запісочний Я.Ю			Оцінка кредитування підприємств реального сектору економіки та напрями його удосконалення	Літ.	Арк.	Аркушів
Перевір.		Стешенко О.Д						
Реценз.						УкрДУЗТ		
Н. Контр.		Тройнікова О.М.						
Затверд.		Кірдіна О.Г.						

Список використаних джерел

1. АТ «А-БАНК». URL: <https://a-bank.com.ua/> (дата звернення: 18.09.2025).
2. Банківська система : підручник. За ред. д-ра екон. наук, проф. М. Крупки. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.
3. Банківська система: навчальний посібник : за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
4. Банківський менеджмент : навчальний посібник : за заг. ред. Н.О. Коваль. Вінниця : ВНТУ, 2022. 170 с.
5. Барановський О. Сьогодення світового ринку банківських послуг. *Вісник Національного банку України*. 2022. № 4. С. 18-23. (дата звернення: 11.10.2025)
6. Бланк І. А. Управління банківською ліквідністю : підручник. К. : Ніка-Центр, 2020. 448 с.
7. Вовк В. Я. Кредитування і контроль : навч. посіб. К. : Знання, 2018. 463 с.
8. Гєєць В. М. Інституціональні перетворення в реальному секторі економіки України. К. : Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2019. 312 с.
9. Доступні кредити 5-7-9%. Державна програма. URL: <https://5-7-9.gov.ua/> (дата звернення: 14.10.2025)
10. Житар М.О. Особливості управління фінансовими результатами діяльності банківських установ. *Фінанси, грошовий обіг, кредит*. 2019. №40. С. 134-140. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/4-2017/UKR/hariaha.pdf> (дата звернення: 11.10.2025)
11. Журавльова Т. О., Макаренко Ю. П., Турова Л. Л., Сірко А. Ю. Фінансовий менеджмент у банку: навч. посіб. Дніпро: Пороги, 2021. 360 с.
12. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Фінансово-кредитний енциклопедичний словник. Львів : «Світ», 2021. 676 с.

13. Звіт про фінансову стабільність. Грудень. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2024_H2.pdf?v=11 (дата звернення: 22.09.2025)
14. Ілляшенко С. М. Інноваційна економіка : навч. посіб. Суми : Вид-во СумДУ, 2020. 312 с.
15. Кіреєва І. І. Міжнародна економіка : підручник К. : Центр учбової літератури, 2021. 472 с.
16. Кредит під час війни: умови видачі позик в Україні. Подобиці. URL: <https://podrobnosti.ua/2458061-kredit-pd-chas-vjni-scho-potrбно-znati.html> (дата звернення: 22.09.2025)
17. Кредити під час війни: банки України дали невтішний прогноз. Уніан. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/kredit-pid-chas-viynibankiukrajini-dali-nevtishniy-prognoz-12024924.html> (дата звернення: 22.09.2025)
18. Лаврушин О. І. Банківська система України : підручник. К. : КНЕУ, 2020. 528 с.
19. Макаренко Ю. П., Самойлова Д. О. Теоретичні аспекти управління кредитним портфелем банківської установи. *Економіка та держава*. 2020. № 6. С. 87-91
20. Михайловська І. М. Гроші та кредит: Навчальний посібник Львів: Новий Світ-2000. 2016. 432 с.
21. Міщенко В. І., Щербина О. М. Фінансова стабільність банківського сектору України. К. : НБУ, 2019. 230 с.
22. Омеленчук В., Шульга Н. ESG-ризики банків. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2024. N 2. С. 101–119
23. Основні показники діяльності банків. Наглядова статистика. Статистика. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist#3> (дата звернення 15.10.2025)
24. Павлова О., Держай О., Сацик В. (2023) Аналіз ефективності функціонування банківського сектору України. *Вісник Хмельницького*

національного університету. Серія: Економічні науки. 2023. Том 316, № 2. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-316-2-42> (дата звернення 29.09.2025)

25. Пернарівський О. В. Ефективність діяльності вітчизняних банків в умовах воєнного стану. *Інфраструктура ринку*. 2024, Випуск 76. С. 69-74. URL: <https://doi.org/10.32782/infrastructure76-11> (дата звернення 10.10.2025)

26. Пінтоха М. М. Стратегічні цілі діяльності банків України: безпековий аспект держави під час дії воєнного стану. *Український економічний часопис*, 2024. № 7. URL: [tps://journals.dpu.kyiv.ua/index.php/economy/article/view/522/504](https://journals.dpu.kyiv.ua/index.php/economy/article/view/522/504) (дата звернення 11.12.2025)

27. Прокопенко Н. С., Мирончук В. М., Шепель І. В. Принципи функціонування банківської системи України в умовах війни. *Економіка та суспільство*. Випуск 41. 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-33> (дата звернення 10.10.2025)

28. Рац О. М. Дослідження ефективності функціонування банківських установ України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*, 2023, Випуск 47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-6> (дата звернення 10.10.2025).

29. Рейтинг надійних банків України 2024 рік. URL: <https://forinsurer.com/rating-banks> (дата звернення: 05.10.2025)

30. Савлук М. І., Мороз А. М., Лаврушин О. І. Гроші та кредит : підручник. К. : КНЕУ, 2022. 615 с.

31. Семантичний словник української мови URL: <http://www.slovnyk.com.ua/terminu/index.php>. (дата звернення: 20.11.2025)

32. Сидоренко В. А. Проблеми теорії і практики організації кредитного процесу в комерційних банках України : монографія. К. : УБСНБУ, 2021. 195 с.

33. Ситник Н. С., Пріцак Я. М. Банківська система України в умовах війни: ризики та оцінка безпеки. *Молодий вчений*, N 6 (118), 2023. С. 94–98. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5890/5761> (дата звернення 12.11.2025)

34. Смолянська О. Ю. Фінансовий ринок: навч. посібник Київ: Центр навчальної літератури. 2015. 384 с.
35. Стешенко О. Д., Іваник І. М. Особливості визначення кредитного ризику в умовах воєнного стану. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. 2023. №17. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2023-17-9299> (дата звернення 10.10.2025)
36. Стешенко О. Д., Запісочний Я. Ю., Довжик А. Г. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. Вип. 91 2025. С.159-166
37. Стешенко О. Д., Бондаренко Ю. С. Бізнес-аналітика в управлінні фінансовими ризиками. *Інфраструктура ринку*. №55 2021 С. 171-175. URL: <https://doi.org/10.32843/infrastruct55-28> (дата звернення 14.10.2025)
38. Управління ESG ризиками в банках: особливості регулювання в Україні та Європі. *Fintech Insider*. 2024. URL: <https://fintechinsider.com.ua/upravlinnya-esg-ryzykamy-v-bankah-osoblyvosti-regulyuvannya-v-ukray-ini-ta-uevropi/> (дата звернення 05.11.2025).
39. Частка непрацюючих кредитів у банках скоротилася до рівня на початок повномасштабного вторгнення. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/chastka-nepratsyuyuchih-kreditiv-u-bankah-skorotilasya-do-rivnya-na-pochatok-povnomasshtabnogo-vtorgnennya> (дата звернення 18.11.2025 р.)
40. Черкашин І. Банківська система України в умовах війни: ключові виклики та важливі трансформації заради виживання. *Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах», 31 березня 2023 року*. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А, 2023. С. 87–90. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/40882> (дата звернення 10.11.2025)
41. Mesa, R. B., Sanchez, H. M., Ramírez Sobrino, J. N. Main determinants of efficiency and implications on banking concentration in the European Union. *Revista de Contabilidad-Spanish Accounting Review*. 2014. Vol. 17. Núm. 1. P. 78-87. URL: <http://dx.doi.org/10.1016/j.rcsar.2013.08.006> (дата звернення 25.10.2025)

42. Singh R. What is ESG in banking. Finextra. 2024. URL: <https://www.finextra.com/blogposting/25389/what-is-esg-in-banking> (дата звернення 10.10.2025).

43. Hightower S. S. Transforming finance: how ESG is redefining bank's business strategies. Insights. 2024. URL: <https://insights.samsung.com/2024/07/29/transforming-finance-how-esg-is-redefining-banks-business-strategies/> (дата звернення 16. 10.2025).

44. Top trends 2025 retail banking. Capgemini Research Institute. 2025. URL: https://www.capgemini.com/wp-content/uploads/2025/01/Capgemini_Top-Trends-2025_Retail-Banking.pdf (дата звернення 16.09.2025).

45. The green Central Banking scorecard. Green Central Banking. 2024. URL: <https://greencentralbanking.com/scorecard/> (дата звернення 15.10. 2025).

46. 2024 sustainability action report. Deloitte official website. 2024. URL: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/audit/2024-sustainability-action-report.pdf> (дата звернення 12.10.2025).

47. Wezel, T. Bank Efficiency amid Foreign Entry: Evidence from the Central American Region. IMF Working Papers, 2010 (095), A001. URL: <https://doi.org/10.5089/9781451982725.001.A001> (дата звернення 26.10.2025)